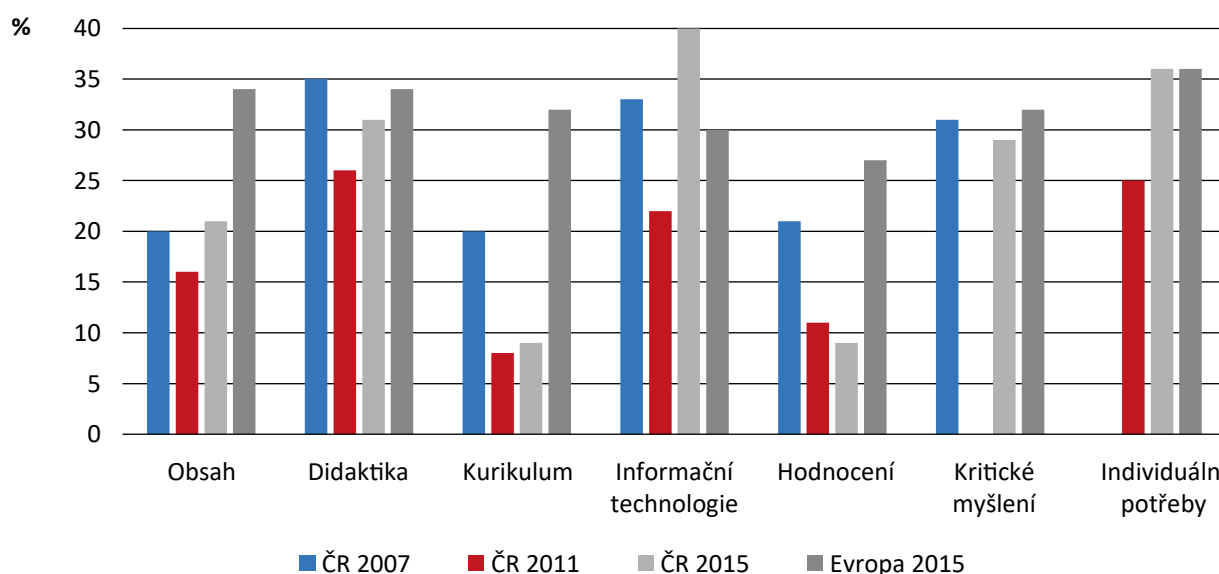

V České republice je 6 % žáků vyučováno učiteli, kteří se při svém studiu učitelství pro první stupeň specializovali na matematiku, a 4 % žáků učiteli se zaměřením na přírodní vědy. Mezinárodní průměr přitom odpovídá přibližně jedné čtvrtině žáků 4. ročníku vyučovaných specializovanými učiteli, největší podíl těchto žáků je ve Švédsku a dosahuje až 70 %.

Učitelé měli v dotazníku otázku „Zúčastnil/a jste se v posledních dvou letech dalšího vzdělávání zaměřeného na následující oblasti?“¹⁵ Na položky této otázky odpovídali *ano* nebo *ne*. Na obrázku 5.2 jsou v procentech znázorněny podíly českých žáků (a průměr evropských zemí z šetření TIMSS 2015), jejichž učitelé matematiky se zúčastnili **dalšího vzdělávání** v uvedených oblastech. Obecně platí, že další vzdělávání v matematice je intenzivnější než v přírodovědě. Největší pokles od roku 2007 byl zjištěn v účasti českých učitelů ve vzdělávání zaměřeném na kurikulum a na hodnocení žáků, v těchto dvou oblastech také nejvíce zaostávají za ostatními evropskými zeměmi. Jedinou oblastí dalšího vzdělávání učitelů matematiky, ve které se čeští učitelé vzdělávají více než jejich kolegové z evropských zemí, je využívání informačních technologií při výuce.

Obrázek 5.2 Další vzdělávání českých učitelů v porovnání s průměrem evropských zemí (TIMSS 2015 – matematika, 4. ročník)

V šetření TIMSS 2015 byl vytvořen ukazatel *spokojenost s povoláním učitele*, který vychází z odpovědí učitelů na otázku „*Jak často máte při svém učitelském povolání následující pocity?*“ Učitelé posuzovali sedm tvrzení¹⁶ na škále: *velmi často*, *často*, *někdy*, *nikdy nebo téměř nikdy*. Na základě dosažených skóre na vytvořené škále byli učitelé rozděleni do tří skupin – *velmi spokojení*, *spokojení* a *málo spokojení*. Velmi spokojený učitel odpověděl v průměru na čtyři položky velmi často a na zbývající tři často, na škále indexu měl skóre 10,2 a více.

Nejspokojenější učitelé jsou v Chile, v Chorvatsku a ve Španělsku, kde velmi spokojení učitelé vyučují téměř dvě třetiny žáků. Naopak nejmenší spokojenost se svým povoláním vyjádřili učitelé v Japonsku a ve Francii. Česká republika spolu s Dánskem, s Polskem, se Singapurem a se Švédskem tvoří skupinu zemí, kde učitelé také vyjadřují malou spokojenost se svým povoláním a velmi spokojení učitelé vyučují přibližně pouze jednu třetinu žáků, naopak málo spokojení učitelé vyučují (kromě Švédska) více než 10 % žáků.

15 V otázce byly oblasti: obsah, didaktika, kurikulum, využívání informačních technologií při výuce, rozvíjení kritického myšlení žáků nebo schopností řešit problémy, hodnocení žáků, řešení individuálních potřeb žáků.

16 Jde o tvrzení: Se svým povoláním učitele jsem spokojený/spokojená; Jsem rád/a, že učím na této škole; Ve své práci nacházím hluboký význam a smysl; Pociťuji nadšení pro svou práci; Má práce mě inspiruje; Jsem hrdý/hrdá na práci, kterou dělám; Chci zůstat učitelem, jak dlouho budu moci.